

PUQENETJ

知識

音樂介紹

《Pislahi 祭槍歌》

原工出列

布農語教師與傳道人的雙重使命

教學理論與實務演進

原住民族語言復振運動發展脈絡 與原住民族語言教學法演進歷程(下)

4 月
2025 號

hkgan bnrwan

目錄

kuzakuzaun~masnava malasBunun
at tatahu halinga maldusa tu kuzakuzaun

原工出列 - 布農語教師與傳道人的雙重使命11

02

rmnimu euyas

音樂介紹07

ljinaqayavan a pitua kinljanjan katua

sivaikan tua sipatuluan

教學理論與實務演進

cinalivalivatan a zemangal a pacikel tua kai a
kinacalisianan katua kinamaumaljan a venaquan tua
sipakituluan (pitua tjaivililj)

原住民族語言復振運動發展脈絡與原住民族語
言教學法演進歷程（下）16

03

bnku

序

Kngkingal wada rngagan kari seejiq tnpusu ni kngkingal wada pyasan uyas sbiyaw, tgaaw seejiq tnpusu ppgarang na quri jiyax ni mtqiri knlangan: "yami o ga nami hini na, ida nami niyi hini."

Quri saw knsuyang patas nii o pdudul dmpqita patas embahang uyas seejiq tnpusu, dhuk sapah na alang, mrngaw quri pkshaya nanak ni prax lnglungan na mniq kska kndsans.

Ptasan na ka prjingan ptasan nii o pgkla 《Pislahi uyas smapuh puniq》, spowda quri knkla kndsans euyas o mtduwa qtaan hiya mtduku bi ka knkla kdsan Bunun; madas kari prjingan balay brax ni knkla kndsans mniq lnglungan o emklutut maxal kbkuy kngkawas, emnpusal meuyas, epprngaw dmurun meysa, gnalu klwaan utux, duri ni snhiyan, knrdax ni qpahun euda tmsamat seejiq.

每一首吟唱的古調、每一句被說出口的族語，都是原住民族向時間與世界堅定宣示：「我們還在，我們一直都在。」

本次季刊將帶領讀者聽著原住民族語歌謠，回到部落的家中，說出對於自身的認同以及穿越時間的力量。

首篇文章將介紹布農族的《Pislahi 祭槍歌》，以音樂作為文化的載體，窺見布農人深厚的文化底蘊；帶著語言最初始的力量，將流傳千年的文化記憶，在一次次的吟唱之際，再現與自然祈願、祖靈神聖庇佑的對話，以及獵人在這之中的信仰、榮耀與使命。

Tg2ptasan 〈patas sngkulan qpmeepah〉, mha empruway qmita smiling qmpah dha qpahun "tmgsa kari Bunun ni gmarang kari Utux Baraw" Cyurang-kwang mtgsa; huya msa mniq ini pndka hnigan qmhudug muda mniq kska lnglungan quri kari ni murug miying snhiyan, duri ni mniq quri saw pglutut knkla kndsans o, mgseesu balay dmudul laqi Bunun dmuuy hangan dha nanak ni miyah sapah,

Kari ga aji wana nanak djiyun patas ttgsa, kiya ni mqaras ni smblaiq kdjiyax.

Tg3 ptasan, gmelug tmgsa ni pglutut qpahun euda ida empglutut mowda 〈endaan tmgsa kari seejiq tnpusu ni endaan drumut tmgsa pkkrana kari seejiq tnpusu〉 murug gaya smuku ni endwaun kmaraw gmutu do snhiyun pdhuq ka pkkrana mtgsa kari.

Kari hnici rudan mdka saw kingal pbaraw bi reyri knxalan, spowda meuyas, tmgsa ni matas sprinah qmita, lnglungan klgan seejiq o emptutuy duri.

第二篇〈原工出列〉，將專訪帶著「布農語教師與傳道人」雙重使命的邱蘭芳老師；如何在不同身分底下完成心中對於語言及信仰的追尋，以及在傳承文化的洪流中，處之泰然的帶著布農的孩子用自己的名字回家，

語言將不再只是教材，而是日常中的喜悅與祝福。

第三篇教學理論與實務演進將延續上一期之〈原住民族語言復振運動發展脈絡與原住民族語言教學法演進歷程〉在制度及梳理的奠基底下，確信語言復振成功的希望。

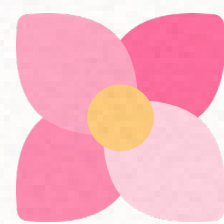
語言的傳承就像一場世代接力的長征，藉由吟唱、教學與書寫的持續回望，族群記憶將再次啟程。

Kiya ni nasi wada ka nsayang ni
dhuq ta hici ka ita ; qlun niqan seejiq
sruwa rmngaw, ida pniquun seejiq
empqbahang, isu uri o tumal su kska hiya.

於是當現在也成為了過去，我們
便抵達了未來；只要有人願意開口說，
就會有人聽見，而你也正參與其中。

prngagi ta ka nsayang ni pqphangi ta quri nhici.

讓我們說現在，給未來聽。

rmnimu euyas

音樂介紹

Jiyax sayang, spkla mu munan kana
hini sayang o Qmprinagn dnqpah seejiq
tnpusu Tayhuk 2017 pruway ksak 《dmrak
seejiq tnpusu》 《Pislahi uyas smapuh
puniq》.

Pruway ptasan ni o 20 hnanag seejiq
tnpusu ka wada ngalan da, 11mtgsa
dmudlu laqi dmpatas muyas nanak hnanag
dha ni euda dha.

Tai ta saw spowda 《Pislahi uyas
smapuh puniq》, bgkla tmsamat
ka Bunun o kika pusu balay. Duri ni
saw meiyah Pislahi o kika snhiyan ni
lnglungan knkla kndsa.

今天，要跟大家介紹的是收錄在
2017 年由臺北市政府原住民族事務委員
會出版的專輯《原點》中《Pislahi 祭槍
歌》。

這張專輯共收錄了 20 首原住民族語歌
謠，由 11 位族語老師帶領自己的學生，
唱出各族獨特的聲音和故事。

讓我們透過《Pislahi 祭槍歌》，深入了
解狩獵對布農族的重要性，以及布農人
如何透過這項傳統維繫與自然的緊密連
結，感受 Pislahi 中承載的信仰與文化記
憶。

Mniq hnici knkla kndsan tmsamat
Bunun o. Kika pusu balay “ psapuh
puni. ”

在布農人的傳統狩獵文化中，「祭槍」
是一項重要的儀式。

Dmtsamat o musa buyu brah na,
ida asi ka meuyas Pislahi, uyas nii o aji
wana smapuh puniq, niqan ka smbliqan
na samat ni euda tmsamat uri.

獵人們在上山狩獵前，必定會吟唱
Pislahi，這首歌謠不僅是對獵槍的祭拜，
也蘊含著對獵物的祈願與對狩獵旅程的
祝福。

Spowda euyas, meysa utux rudan
sblaiq ka seejiq tnpusu, tai saw mtthngay
balay napa miyah, duri ni msblaiq balay
saan dha tmsamat.

透過歌聲，族人向祖靈請求庇佑，希望
能滿載而歸，並確保狩獵過程順利平安。

Spowda npusal meuyas, mquri mniq
dgiyaq smsamat ni paah bi lnglungan
kmealuh ptumal.

以反覆吟唱的方式，誠摯地向山林中的
獵物傳遞邀請。

Mniq bragh puniq, aji wanna brax
lnglungan tmsamat, niqan ka pgklaan na
tai saw muda ka saan na tnsamat.

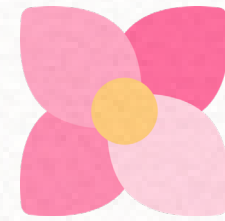
進入到槍口裡，不僅強調了獵人的決心，
也表達了對狩獵成功的祝願。

▲收聽連結

▲台北市母語樂專輯 - 《原古流傳》

Nhdaan~uyas ni hnici rudan

結語 - 歌謠與傳承

Msnegul knxalan sayang wada
knpriyux ka knkla kndsan tmsamat, kiya
ka kiya ni 《Pislahi uyas smapuh puniq》
o ida kingal rmabang balay lmnglng knkla
kndsan pnskraya pntasan.

Hiya maapa knkla kndsan Bunun
smparu balay utux rudan ni mneudus,

Qlun pxar meuyas o, ida mnpaxar
empprngaw dha utux rudan ; Qlun
tmsamat pxar o, ida mnpaxar psdhu dha
dgiyaq.

Spowda uyas nii, kika dhuq ta kska
knxalan Bunun ni tduwa ta qtaan mttuku
bi ka knkla kndsan Bunun, tai saw klaun
ka seejiq tmsamat snhiyan, knrdax ni euda
dha.

狩獵文化隨著現代社會的變遷而
調整，但 《Pislahi 祭槍歌》 仍然是一
個值得留念的文化印記。

它承載著布農族對祖靈的敬畏、對自然
的尊重，以及對傳統生活方式的珍視。

每一次吟唱，都是一次與祖靈的對話；
每一次狩獵，都是一次與山林的盟約。

透過這首歌，我們得以走進布農族的世
界，窺見布農人深厚的文化底蘊，感受
獵人的信仰、榮耀與使命。

Malun rmngaw:

補充說明

Pspi mataisak, ana manu ka paru balaly euda alang o ida asi ka spowda msapuh utux ni pealay pspi ni pgkla naqih ni malu.

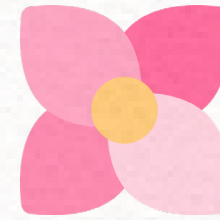
mataisak 夢占，過去任何一項部落內重大的決定都得靠祭司來先做夢以判定吉凶。

Rmabang bi euda tmsamat:

特別的狩獵方式

Palasung qmburang. Dmtsamat o peniq puniq elug daan sammat ni qburang, muda ka samat ni psqar sida, asi luu mspruq nanak ka puniq.

Palasung 路槍。獵人會在動物出沒的路徑上放個獵槍進行埋伏，當動物經過並觸碰保險時，獵槍便會自動爆炸。

kuzakuzaun~masnava malasBunun
at tatahu halinga maldusa tu kuzakuzaun

原工出列 - 布農語教師與傳道人的雙重使命

“nii saikin mataiklas tu bunun ,
mi’uni saikin mas inak tu uvaz”

「我」不是一個有智慧的人捏，我是為了自己孩子」

sian hai itu Valis masnanava kitngab masnava tu kinitngaban, nii saia miniliskin tu na min’uni mas masnanava, kudi saia min’amu malasBunun tu mapatanm, cis’uni asa kusia isaicia tu uvaz tu pasnanavan masnava mas malasBunun, hai ka supahin a sinnava uavaz.

這是邱蘭芳老師開始教授的起點，從來沒想過為人師表的他、想著要擁有智慧才能教授的他，在命運的交錯下考過了認證考試，只為了要取得一個名份進到孩子的班級去說族語；但沒想到的是，爾後所教的千千萬萬個學生，都是他眼中自己的孩子。

tupa saia tu mais uka manava isnanavan mas malasBunun hai, nakalakinang a naia.maupacia a isaicai sin’iliskin tu,“inam aupa sian tu halinga hai, mais nii saikin masnava nasimabin masnava i ?” punmapus’an’in isaicia sinpasnava, minsan asa’in islunghu masnava, unghai cinhainan saia tupa tu, haishaisava a bahbaha at macingnaang masnava.”

嘴巴裡喊著如果沒有人上課，那學生會很可憐。實際上的邱蘭芳老師帶著全然純粹的心念教書「這是我們的語言，我不教，誰教呢？」於是在 20 年教學的歲月中，起過放棄的念頭仍不忍離去，老師燦爛的笑，一抿恩仇似的說：「我就擦乾眼淚再出發囉」

maupacia isaicia iniliskinan,
asa mapantala mas supah isnanavan
anak'anak tu halinga, tahu saia tu aizan a
saia dusa tu aikas'angan.

sia nakitngab mapasnava tu
talangaus hai, pancinganun amin saicia
isnanavan mas Bunun tu ngan, "nii
tu tupa tu saivan ngan ka, tangusun ku
a ngan mapadailaz at tan'anak naia
siza patasas tu ngan, minsan mais aiza
mamaszang, nii tu makua isaiciain saia tu
ngan."

miliskin Valismasnanava sia mas
masnava isnanavancin hai. "mapasnava
mas malasBunun hai manaskal, maszang
tu isian mas lumah," supah a isnanavan
manaskal aupa aizain mas sinpacingan.
at na supahin a bunun sahal mas
Bununsiduh.

sia mas laupang kitngab mapasnava
mas malasBunun tu isnanavan hai,
pin'uniun amin saicia "anak'anak tu
uvaz;" mais aizanin a naia mas itu
Bunun tu ngan hai, kulumahin a isacia a
is'ang.

即使帶著這樣的精神，與懷抱族語傳承
的願想，在邱蘭芳老師漫長的教學生涯
中，一直以來上課的目標中卻只有兩項，
自我介紹以及了解文化。

在新的班級開始上課時，他會給予學生
一個布農語名字，「也不是給拉，阿我
就把名字秀出來，讓大家自己選，也是
會有重複的情況，但那就是他的名字。」

老師回憶起在課堂上的樣子補充說道。
「學族語是要讓人快樂，像回到家一樣」
很多學生第一次有了族語的名字，很雀
躍很新鮮，而老師想的從來都不是為了
讓族群擴大，只是讓更多人認識布農族
進而廣傳，文化便有機會因此不滅。

在他眼裡這些想要開始學習布農語的人，
都是當初那個「自己的孩子」；當擁有
了名字，布農的孩子就回家了。

malasBunun pisvangdu

用我們的語言去禱告

talpatas masnava mas malasBunun
tu valismasnanava, mapasnava saia mas
tinnau, aupa mapapatas a saia mas patasan
tu ahil.aizanang saia tasa tu palkadan
tupaun tu tatahuhalinga.

malasBunun pisvangdu tu
tatahuhalinga, supah a isaicia palkadan,
Bunun tuza、masnanava、tatahuhalinga,
mais isia kiukai hai makitvaivi a isaicia
sinpasnava.

isia laupakadau hai maku'uni amin
mas tinnau mapatunkatukatu tahu mas
iskaupakaupa haini'iapan, patunkatukatun
amin tahu mas halinga, maupacia a
taisis'an hai mahtu amin min'amun.

mais haiapun a saia mas
andidingalan tu bunun tu tatahuhalinga a
saia hai, taudaniv a saia taisis'an muskun
pisvangdu, ung hai " inhaiapun mas
isnanavan. ”

忙著教授的邱蘭芳老師，除了教
學也持續的在不同身分裡切換，作為學
習者使用電腦、作為作家出了一本書；
忙碌的他，在神的蔭底下，成為了一名
傳道人。

一個用族語禱告的傳道人，並不全然來
自於某種單純的身份，而是布農族人、
教師、信仰者的組合，又或者說是某種
最單純的身份，屬於邱蘭芳老師在日常
信仰中，全然不同的教授之路。

邱蘭芳老師在資訊的變遷下，開始學習
使用社群媒體直播，讓傳唱度大幅提升，
大家能夠透過不同方式參與教會的活動。

當身旁的人知道了他的全新身份，便
在不同場合邀請他進行禱告，而在服事神
的過程中也開始被「學生發現」。

liska tamadihanin tu taisis'an,
malasBunun matumashis kahuzas, sian
hai maszang amin tu masnava mas
malasBunun, "pakasian saikin mas
tamadihanin masumsum hai, saiva saikin
mastan supah tu sintauhumis. "

ana tuap tu talpatazungaiz hai,
aiza a itu tamadihanin a sinkuzakuza
saincin, Valismasnanavaan hai nau tu
makumalasBunun tatahu mas halinga.

sia mas masnava malasBunun
siinmas tatahuhalingaan hai, maszang
amin, maszang mas palinutu mas
taisis'an. " a ia ka paunciaav palinanutu
i ! " masvala a isValismasnanava tupa at
mahunduh amin isaicia a sinsumsum.

信仰神的族人，意識到能用布農語去敬拜及讚美，便形成了另一種學習族語的動力，面對這些意想不到的學生群，老師只回了句：「我向神禱告，而他便回應給我雙倍的祝福」輕描淡寫卻無比堅定。

無論是時間的安排還是教授族群的取捨，在神的安排下有了著落；邱蘭芳老師堅持用自己的語言去傳講福音，把握機會便說族語，用自己的語言為重視的信仰（傳揚神的好消息）佈道。

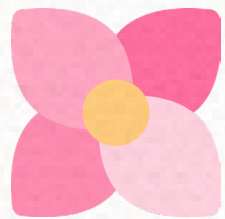
於是教師與傳道人之間，便沒有所謂的平衡，只是自然地建構出生活的方式。「哎呀，就說了，先這樣就很好了！」邱蘭芳老師嘴裡說的悠然，堅信生活裡這些磨合的困境與挑戰，在教學與信仰裡終將值得。

sia kinuzin hai, makumabusu
tu is'ang tahu mazami tu, asa tu
malaBunun, nii tu mikua mais
mangapus a sinpalinutu hai, maisinin hai
nadungzavin madauzung a sinpalinutu,
mangit a saia tupa tu, mais mazima a kasu
mas malasBunun tu hansiap hai, muskun
kata ma'ailang mas saitan tu hansiap.

"mais malasBunun kasu palinanutu
hai, na aiza bunun ta'aza !" ma'i'insun
mas malasBunun at tatahuhalingaan hai,
ka maupacia, mais mangapusang a isu
sinpalinutu hai, nii tu mikua, macicianang
tutupa, na dungzavin a isu sinpalinutu
madauzung, natauhumisun kasu mas
tamadihanin.

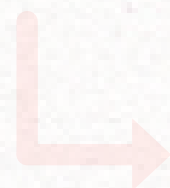
採訪最後不免結束在信心喊話，他像是在課堂上敦敦教誨般，不斷重複著，要能說的人盡量說、要聽的懂的人別急著糾正，一步一步來就好，不著急慢慢走。他也邊開玩笑的補充：「有興趣就要繼續鑽研耶。」一起來修讀自己也正在困擾的各種族語結構、文法。

「當你會說的時候就有人會聽，有人會聽的啦！」推動語言及信仰，對他而言大概就是這麼一回事吧；還說不清也沒有關係，只要願意說、一直說，有一天會在祝福之下，走向那個比想像中更遙遠的地方。

ljinaqayavan a pitua kinljangan katua sivaikan tua sipatuluan

教學理論與實務演進

cinalivalivatan a zemangal a pacikel tua
kai a kinacalisianan katua kinamaumaljan a
venaquan tua sipakituluan (pitua tjaivililj)

原住民族語言復振運動發展脈絡與原住民族語言
教學法演進歷程 (下)

sangasangsang: sipatuluan tua kai a kinacalisianan (1.0)

一、原住民族語言教學法 1.0

a pinuikacauanan a kacalisian nu
pacun tua kai niamadju, izua a mamamaw
a ljiataladj saka sadjelung aravac a
saqetjuan i varung tua kinamalivuan nua
zuku, sika nakipavala aravac tu “aicu a
kinakaikaiyan, kumalji tua amin a pinasan
italjlan tua kinamare aljaljakan madjulu
sa madraudraw sa kaqulip, ljakua nu
puri pacikel a papezangal tua kai, tjara
pacalivat tua pinasan tjeluljan a pinare
aljaljakan.” saka aiku a namayatucu
paqulid tu na semadjelung aravac.

世界原住民族對自己的語言，都
有共同被殖民慘痛的命運與深刻的經驗，
並深深感受到「一種的語言，只要一個
世代就可以被遺忘；但是若要復振恢復
它，至少要三個世代以上。」這樣沉痛
的壓力。

itua 99 a caviljan i taladj aken
tazua piniliq nua Yuan-min-hui a malje
unem, tu sema Niuzilan a kiljaluay tua
namaljenguaq a pinapirazekan tua kai
nua Mauli zuku. a nia djinaljunan a
pacun a kitulu, masavid a kinapeljuqan
amen tua mitjusan!samaljian!luqema
n!sinamaljiyan! siayanga azua pinaka
“kemaljaqulidan a sipakituluan tua
kai na Igilis” namaljenguaq aravac a
pinaseqiljan pasa tua pianaka “ta Atarangi
a sipakituluan” tua kai na Mauli, sa avan
a sinika maqati a nasuntalj a ljemelay a
pacikel ta kai na Mauli zuku, saka bulay
aravac a tja kivauvaljan.

tuazuazua, nakipuzangal aravac
aken a mayatucu a kinemenem: “masalu
aken tua sinipaljengljeng tua namaitucu
a situluan, tu muri kudral aravac a
sikamaqatian a maumalj a venaquan ta
sipaljazuan tua kai nua martimaljimalji a
zuku i Taiwan.”

民國 99 年筆者經由原民會薦派
與甄選六名學員之一，到紐西蘭考察毛
利語言復振成功的經驗。整個參訪行程，
都充滿在震撼！震驚！驚奇！神奇！其
中，經由「英語默示教學法」轉換成功
的毛利語言「ta Atarangi 教學法」，扮
演毛利語言復振成功的極重要角色，非
常值得引進。

當時，內心非常悸動的這樣想：「我相
信這個教學法的啟發，將會改變臺灣族
語發展的命運並影響深遠。」

maqati aken a pacun a
patje ljemaluay tua uzaiyan nua
nakemaljaqulidan a sipakituluan tua kai,
sa ku kaleva a kemalja kipuzangalan tu
muri maqati a sesuntalj a mapacikel a
nia kinakaikaiyan, saka nu namaya tua
kinapenuzangal!

tua ku liningdjeljan a pakaizua itua
100 a caviljan tua malje 10 a kumiyan
i Sinpeishe tua “nakemaljaqulidan a
sipakituluan tua kai nua kacalisian”,
nia sipenetj tua kaljapulavayan a qadaw
katua pulavay tua kaljavuceleljan katua
kaljaculjuan a cemukicuk a qemati,
sa penetj a picavilj tua 150 a milingan
a pakundring, pakitulu, pakaljavar, a
paqayam a temulu, a semannanguaq,
a pazurung, sa patjatju kilailaingan
tua kianakaikaiyan tua kinaizuanan a
qemati tua kakateveljan nua marka sinisi
a matatulu, a gemalju a semandjalan tua
patjara nakemaljaqulidan a sipakituluan
tua kai, a patagilj a pudjalan a kemasi
tua nakemaljaqulidan a sipakituluan tua
kai na Igilis ” a pasatua sangasangan a
“nakemaljaqulidan a sipakituluan tua kai
nua kacalisian”.

我能夠發現並看得懂默示教學法的威力，
並確信自己的語言復振成功的希望而雀
躍，真的令人興奮！

民國 100 年筆者於新北市成立「原住
民族語言語默示教學法」研發團隊十人小
組起，利用假日寒暑密集研發，整年平
均安排 150 小時培訓、研習、研討、試
教、修正、推廣，並推動分區族語老師
群的教學工作坊，慢慢地摸索建立一套
族語默示教學法系統，開啟「英語默示
教學法」轉換成「族語默示教學法」的
第一課。

azua qinaqepuan nazua malje
tapuluq a kisancemukicuk, ini amin a
piqadaw a tjalju gaku a paqayam tua
nakemaljaqulidan a sipakituluan tua kai,
patjazemangal a pitua pinaka “ ruvu nua
kai” i Sinpeishe tua nakemaljaqulidan a
sipakituluan tua kai nua kacalisianan, izua
nu djauljen uta nua martimaljimalji a king
a shi tu patulu itua sikituluan nua marka
sinisi a temulutulu tua kai a kinacalisianan
, sa patagilj a lemingdjelj a pakaizuan tua
“nakemaljaqulidanng a sipakituluan tua
kai nua kacalisian”.

aicu a sivaikan kinasalu arvavac sa
pinaraljuvan aravac nua marka temulutulu
tua kai a kinacalisian a mapuljat itua
pinuveqeveqan a pulingetj tua kacalisiyan
i Taiwan, sa avan aicu azua pinaka “
nauzai (1.0) a sipakituluan tua kai a
kinacalisianan” i Taiwan a pulingetj.

研發團隊十人小組，平時在各級學校進
行實驗教學外，更實際應用於新北市假
日語言巢，每年暑假期間的族語魔法學
院，爭取辦理全國族語教材教法觀摩研
習，受邀各縣市族語教師研習推廣等等，
開始建立了【原住民族語言默示教學系
統】的雛型，

受到全國原住民族語言教學領域的高度
肯定與支持，這是國內「原住民族語言
教學法 1.0」。

Kemasi tazua, aicu a nakemaljaqulidan a sipakituluan tua kai nua kacalisian pitja mapukasizuan anga pitja maljenguaq anga, sa pitja matavak anga azua malje 10 a maresalasaladj, sa madjaljun anga a namasantavakan a caquan a qemati tua sipatulutulu a nemanga, qau pacalivat tua malje taiday a caucau azua naljavavaw aravac azua nakipuzangal tu kitulu, a kipapuljat a kitatevelj ta matjatjuciuran a patulu, saka mapacun tu nakisumadju namasilevan sa bulay aravac a sikituluan,

Pacun aken tua kinaljavavavan a pitua kinljangen katua saiguan nua marka sinsi a patulutulu tua kai a kinacalisianan, semduak aravvac tua ku vinarungan.

Ijemitanga tua pinaka ta vecik a kivadaq tu namakuda a sipacunan tua patjara kinituluan pacalivat sakamayan tua 90% a napakabulay. qau masavid a napenaqulidan a sinipatevela, sa pitjalialiauw a picavilj, sa nasemeljec! napenakisasa aravac!

從此之後，原住民族語言默示教學系統更加成熟穩定，10 人小組研發團隊功力倍增外，已具備自編教材的專業能力，從百名以上學員的研習高出席率、完全參與分組教學、積極主動快樂效率的學習態度，

提升了族語老師教學專業知能，我自己看了都非常感動！

從每一次研習的問卷調查滿意度統計數據高達 90% 以上，開放性問答的正向回饋，並逐年再攀高峰，令人動容！欣慰！

masalu aravac tua marka sinsi a napudjadjalan sakamayan katua sihu a kemasi tjajavavavan a patje tjaiteku a qemliqeljing a temangetangez, tua nia sikamaqatiyan a marepatavelavelak a penangalj tua patulutulu tua kai a kinacalisianan a marka sinsin i pinuveqeveqan tua tja kuni, sa nia kipuzangal tu qemati a pakaizua tua nakiparu vuliljauljaw a vali a “ kiljavarana timanga tua kai a kinacalisianan ”, tua sikamaqitian a mapacikel katua mezangal nua kai a kinacalisianan.

非常感謝一路陪伴協助指導的師長們及中央地方政府的鼎力支持，讓我們有機會分享推廣給全國各縣市地區的族語老師，並期引領全國營造「大家學說族語」的風潮，促進族語的復振與傳承。

sikamasanmusalj: pinaka tjauzai anan(2.0) a sipakituluan tua kai a kinacalisianan

二、原住民族語言教學法 2.0

tua pinakaizuan tua hulic a sipapezangalan tua kai a kinacalisianan, maljenguaq anga a sikipulaingan, namapatjezuanga a yusang a paisu, meliauw anga sipakakudan tua sengesengan, ljakua inika namakeljang a kinamaljenguaqan.

原住民族語言發展法制化後，政策完備，預算充足，推動成果豐碩，惟成效不彰。

pai mapacun tu djaljaw aravac
a sivikan i kacauwan nua marka
ramaljemaljeng a nakemalja saiguan a
namatavak tua kai a kinacalisianan, ljakua
ini tje pacun tu metjuruvuvu a macaqu a
saigu a paqulid tua kai a kinacalisianan!

amin a mapacun tu
pitjametjuruvuvu a kitulutulu tua kai
a kinacalisianan, ljakua ini tje pacun tu
pitjametjuruvuvu a macaqu a saigu tua
kai a kinacaalicianan!

amin a mapacun tu pitjametjuruvu aravac
a kipakiyayan a seeking tua sialapan
tua vecik a pitua kai a kinacalisianan,
ljakua ini tje pacun tu metjuruvu a
paqulid a kemaljamacaquan tua kai a
kinacalisianan!

A sika izua nua namayatucu a
maru “ kulju italadj ” katua “ supu a
ivavaw ” a munday, aza masanitalj:
avan azua nakemaljamatavakan
tua kai a kinacalisianan a marka
remaljemaljeng, inika namapaqqaljay
inika kinipaparangezan tuki pinakicapilj,
tua sika maqatian a pakaizuan tua
kinakemudan a sikamevaljutan a mumalj
nua kai a kinacalisianan.

只見具有族語流利的耆老急速凋零，卻
不見相對增加真正會說族語的人！

只見倍數增加選習族語課程的人數，卻
不見相對增加真正會說族語的人！只見
倍數增加參加族語認證的人數，卻不見
相對增加真正會說族語的人！

這是「質」與「量」的問題，其一，是
具有族語流利度的長輩耆老，未受到尊
重與善用或共同參與，扮演再創族語生
活化環境的角色。

a sikamasanmusalj: a mapacucun
a sivaikan tucu avan anga a putulu,
a malap tua kinasekingan a vecik, a
malalumalumalj tua kai a kinacalisianan,
amin anga a sipazurungan a
sivaivaik, neka zua sikamapacunan
tua kinamaljenguaqan a pitua “

nuki maqati a paseljang a pakaizua
tuki penenetj a pitua “ namasan
kakitulan tua kai a kinacalisianan a
gaku ” tua 1000 a milingan a sikitulan
nua situ, ki avan a maqati a kipususu
katua padjulu tua namakeljang a supu
nua martimaljmalji nu zukuan tu maqati
a malap tua tjauzai a vecik a pitua
kinasekingan tua kai a kinacalisianan,
sa inika mavetjek a kasizuan nua sinisi
a patulutulu tua kai a kinacalisianan
katua namapadjulu a tjaljakemljangan a
tjaljamatavakan tua kai a kinacalisianan,
tua sikamaqatian a maljenguaq a pazurung
nua kinacalisianan.namakakaizuazua
a sipatulan ” nua sinisi katua “
namaljenguaq a sikitulan ” nua situ,
tua sikaljavavavan a mamaw a pitua
sipatulan nua sinisi katua sikitulan nua
situ.

其二，是透過教學、認證、競賽，已經
是當今學習族語的主流，只見學習推廣
之風潮，未見真正具有成效之師資的「多
元教學方法」與學生的「有效學習方
法」，以提升教師的教學品質及提高學
生的學習成效。

如果可以搭配設立或推動「原住民族語
言學校」1000 小時課程規劃，即可掌握
及培養每年各族取得族語高級認證測驗
人數，以解決族語師資斷層問題及培養
各種專門人才需求，以利族語傳承。

pai tucu, avan anga patulu tua kai a kinacalisianan a sivaivaik, saka namasanqapulu anga a sengesengan a temulu tua kai a kinacalisianan, qau a temulutulu a marka sinsi mamaw tua gemadegadean a hitay a inika nakemasi tua namapenetj tu muri masan temulutulu tua kai a kinacalisianan.

aicu a muri taiday anga a cavilj, izua tu masanlialiaw anga a sipatulu tua sikamasanmusalj a kai, sika ini anga a mapatjezua a masanitalj sakamayan a sipatulu.

avanusika, aicu a nakipulaing tu kisan cemukicuk tua sipapezangalan tua kai a kinacalisianan a 財團法人原住民族語言研究發展基金會，itua sika 111 a caviljan napeniliq anga penaseqetjan tazua masanvalulj sikitulu tua sikadrusa a kai, sa mipicupicul a kipususu tu seman sunatj tazua pinaka “ turivecan tua sipatulu tua kai a kinacalisianan”, qau tiaken a pinaparangezan tu kipulaing taicu a sengsengan, saka namaqacuvung anga a patje maka insacu itua sika 113 a caviljan.

當今，族語教學已經是風潮，同時是從事族語工作的主流，族語師資非科班出身的野戰部隊。

近百年來，第二語言教學法已發展一系列多元教學法，教學現場已無法滿足只有一種教學法。

因此，財團法人原住民族語言研究發展基金會，民國 111 年精選 8 種完整多元的第二語言教學法，積極規畫編輯「原住民族語言教學法工具書」，委由筆者擔任總編輯一職，並已於民國 113 年正式出版。

ki tjara mapenetj tu sematua martimaljimalji a king a shi a pakitulu, tua sikanamapadjulu nua sipatulu a saiguan katua sivaikan nua marka temulutulu, saka masan nekanga nu inika kinljang tua sipakakudan tua sipatulua anga, saka maqati a mapacun a saiguan a temulu, a namaljenguaq a paljavavaw tua sipatulu.

napacalivat anga i Taiwan tazua tjaisangas a nauzai (1.0) a sipakitulu tua kai a kinacalisianan, saka tucu avan anga a sisadjalanan anga tua sikamasanmusalj a tjauzai (2.0) a sipakitulu tua kai a kinacalisianan

Aicu a sikaita sapitjan a namasan “turivecan tua sipatulu tua kai a kinacalisianan”, pinusasusuan a pasemalaw tua namasan qapulu tua sipatulu, a patjelja: sipadjadjaljunan tua kinakaikaiyan, tjamadjulu a sikitulu, pinakatua kilangda katua kiljavarán, kemaljaqulidan, pitua sikipakakudanan, pinakacadja,, matatevela, katua pinakatua cuvuq katua qinatian a masanvalulj a sipatulu.

將規劃執行每年辦理全國各縣市推廣培訓研習，使其具備語言教學的各種教學技巧，如同身懷十八武藝絕技，熟能生巧即能產生教學功力，提升教學成效與品質。

臺灣經過原住民族語言教學法 1.0 的經驗，此刻是進入到原住民族語言教學法 2.0 的階段了！

第一本「原住民族語言教學法工具書」，依序介紹教學法內容，包括：文法翻譯法、直接教學法、聽說教學法、默示教學法、全肢體反應教學法、暗示教學法、溝通式教學法、自然教學法等 8 種語言教學法。

azua sinan patarevan tua
sinansapitjan: (1)cemukicuk sa venaqquan
a qemati tua namakirangez a nanugaq
a sipatuluan tua kinacalisianan sa
kudring tua sipatuluan. (2) semansapitj
a pkaizua tua namaljenguaq a vaquan
a sinavidan tua sipatulutulu a sapitj
katua papaljengljengan a turivecan. (3)
qemati tua kinaqepuan nua sinmung
a rarutulutulan sa paljavavaw tua
saiguan a patulu nua sinsi.(4)paljevavaw
tua saiguan nua nakitulu tu sikamasan
nasemantavakan a pitua caquan tua kai
katua nasulapiq a sikiljavaranan.

編輯出版目的：(一)研發族語創新有效
教學系統並教育訓練。(二)編輯出版族
語創新有效教學工具專書及數位配備。
(三)培養專業種子講師團隊並精進師資
專業功力。(四)提升學習成效增加真正
具有族語流利度人才。

azua sinivecik a qemqpulu pitua
sapitj namayatucu:
(1)sinipakasangas a kai nua nasemansapitj
(2)sinusuan a pakeljang tazua masavalulj
a sipatuluan.(3)sipasedjaljepan a temulu
itua malje 16 a zukuan tazua masavalulj a
sipatuluan. (4)masan 16 a situluan tazua
masavalulj a sipatuluan.(5)masanvalulj
a sinipaljengljeng a pakatua ika tazua
sipatuluan.

專書內容包括：(一)編輯的話。(二)8
種教學法介紹。(三)8種教學法16族
教案。(四)8種教學法16族腳本。(五)
8種教學法教學示範影片等。

azua sinipazapetj a vecik: (1)
vincikan a pakeljang tua cinalivalivatan
a sinljavakan itua nakemaljaqulidan a
sipatuluan tua kai a kinacalisianan.
(2)vincikan tua piankazuanan a
djalan a papezangal a pacikel tua kai
a kinacalisianan katua sipacunan tua
sikamaumaljan nua sipatuluan tua kai a
kinacalisianan.

附錄包括：(一)沉浸式語言自然習得實
務經驗分享。(二)原住民族語言復振運
動發展脈絡與原住民族語言教學法的演
進歷程之評析。

aicu a sapitj avan a sangasangasan
tua sapitj a “ namasan turivecan a sapitj a
pitua sipatuluan tua kai a kinacalisianan”,
qau tjara ki izua a sikadrusa, a sikatjelu
sapitj a mapacun a pitjaivililj katazua
marka sapitj a patjara “ sikiqayaman tua
pinatuluan” a uri makikaljava.

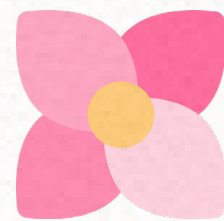
這是國內的第1本「原住民族語言教學
法工具書」，將陸續出版第2、3冊及「多
元評量」等專書。

azua sinanpapasusuan katua
 sipangaljan tua sengesengan, namayatucu:
 (1) lemingdjelj tua kinatevetevelan nua
 nakemalja macaquan sinmung.
 (2) kinateveteveljan nua nakipapuljat tua
 picul a kisanparaljuv tua sengesengan.
 (3) qempu a pakaljavat tua
 kinateveteveljan nua namasan
 kakivadaqan.
 (4) cemeged tua kinateveteveljan nua
 kisan patulu katua pusalasaladj.
 (5) djemaulj qempu tua kinateveteveljan
 nua namatavakan tua semanvecik
 a seman sapitj.
 (6) pakitulu katua kundring tua kisanseman
 vecik a caucau.
 (7) paqayam a penaqulidan a temulu tua
 sipatuluan.
 (8) seman iga a paljengljeng tua sipatuluan
 (9) pakaizua tua sapitj a patjara
 masanlialiaw a sipatuluan.
 (10) sematua maretimaljmaljai a king a
 shi pakitulu a papezangal.

實際執行策略與分工，如下：

- (一) 成立專業執行團隊
- (二) 行政團隊全力支援
- (三) 召開諮詢顧問會議
- (四) 邀聘教學輔導團隊
- (五) 邀請編輯專業團隊
- (六) 辦理編輯人員研習
- (七) 試教演示實驗教學
- (八) 示範教學拍攝後製
- (九) 出版多元教法專書
- (十) 辦理縣市研習推廣。

sinipuvilivililjan a kai~ patjara nutjaivili a kinakemudanan

結語 - 未來的趨勢

pasuvililj tua kinasuqecengan
 nua siakay, aicu a zemangal a pacikel
 a papezangal tua kai nua kacalisian
 i Taiwan, a kemasi tuazua ka
 patagitagilj→sa sematua kinamezangalan
 a ziki→a patje minseg a seljenguaq a
 pitua qinati a hulic, mapacun a pinaqulid
 a varung katua nanguaqan nua sihu, sa
 uzai napulingalingaw saka nakipusalu a
 kacalisiyan a mapuljat.

nu pitua naseman vecik taicu
 imaza, aicu a sipapizazayan a kakudanan,
 nanguaq a pinapamaw a semanpazangal
 tua “ kulju a kakanen” katua “ supu a
 mapacucun”, sa pinakakialap a “ vangalj
 tua zinangalan” katua “ sinikaljavavaw
 a maljenguaq pitua kinudan”. pai azua
 sika ita a kinakaiyan ki nasekilaing
 tua kinaqatian a saigu, qau azua uri
 sikamaljenguaqan nua pinatuluan tua
 sikadrusa a kai katua sikituluan a pakatua
 kemaljquolidan a sipatuluan tua sikadrusa
 a kai sedjaljep aravac a kasizuanan
 a kinemenem tua sipapirazekan a
 kakudanan nu tjaivililj.

解嚴之後，臺灣原住民族語言復
 振運動發展，從推動萌芽時期→發展蓬
 勃時期→法制穩定時期，展現了政府的
 誠意與善意，族人的覺醒與認同。

筆者認為政策推動上，「質」與「量」
 並重，兼顧「成果」與「成效」。第一
 語言自然習得、第二語言教學成效及第
 二語言沉浸習得是非常值得思考的政策
 方向。

pai tucu anga, aicu a kinacalisiyanan
a kai avan anga a naqemapulu tazua
sikituluan tua sikadrusa a kai, sika a
kitulutulu tua kai a kinacalisianan tjara
pakatua sipatuluan nua sinisi, a kitulu a
kicaquan tua kai a kinacalisianan.

avanusika, aicu itua sazazatj nua
patulu tua kai a kinacalisianan, “ a
sipatuluan a garang ” nua patulutulu a
sinisi, tjara ki namakirangez, sa nakitavak
tua martimaljimalji a saiguan a sipatuluan
tua sikadrusa a kai; sa pakilaingan tua
sivaikan, tua bulayan tua seljekuyan
katua pinakisumaljan, a pasedjaljep tua
kinamartimaljimaljian a ginacaljn nua
kitulutulu, nua cavilj, tua sisekiyamavan,
tua mara kinaizuanan, a papezalu,
a papetalidu, a paramumaumalj, a
papenanguaq tua sipatuluan.

當今，族語為第二語言學習是主要市場，
學習者必須透過族語師資的教學過程，
學習原住民族語言。

所以，族語教學的武林界，族語師資的
「教學武功」，務必紮紮實實，精熟並
融會貫通第二語言各種教學法；依據發
展的演進，各有優缺點及其特色，應各
自適用不同的對象、年齡、程度、情境
等等條件，可以讓教學活潑、樂趣、彈
性、有效的教學。

aicu a tjajlavavavan a sihu
tua pinuveqeveqan na kacalisiyan a
yuan-min-hui katua yuan-yu-hui a
pinaparangezan tu kipulaing tua kai a
kinacalisianan uri penenetj tu tjajjutua
martimaljimalji a king a shi a kungdring
tua marka uri masan sinisi a rutulutulu
taicu a “ sapitj a namasn turivecan tua
sipatuluan tua kai a kinacalisianan ”, sa
pazurung a papizazaya katua lemingdjelj
tua namasan kakituluan tua sipatuluan
katua rupusalasaladj, tua sikamakayan a
malingdjelj a sikaljavavavan a nua caquan
a pitua uzaiyan a patulu nua marka sinisi a
patulutulu tua kai a kinacalisianan.

原民會及原語會未來將規劃培訓「原住
民族語言教學法工具書」全國各縣市各
種教學法的種子講師，並每年持續辦理
全國各縣市研習推廣及成立教學工作坊
和輔導機制，以建立與提升族語師資的
教學專業知能。

masalu itjen taicu a sinikamamaw
tua picul nua naremaqinaljan a
kinateveteveljan katua sihu, tjara
maqati a lemegelek a mumalj tua sika
tjananguaqan tua sivaikan nutjaivililj nua
kai a kinacalisianan.

相信這股來自民間組織及政府單位一起
發起的力量，將會影響與改變族語的命
運。

a sinipatjevavaw taicu a nia
sinljavakan katua namakavavaw a
sipacunan, masa nia kipuzangal tua sihu
tu maqati a patjaljazua a kinemenem
a mumalj tua sinankakudan tua
sipapizazayan tua kai a kinacalisianan i
Taiwan.

更期盼所提出的經驗與淺見，能做為政
府當局再思考國內推行原住民族語言教
學政策時，更深一層的省思。

發行單位 / 臺北市政府原住民族事務委員會
地址 / 110204 臺北信義區市府路 1 號 (西區 5 樓)
電話 / (02)2720-6001
執行單位 / 臺北市立大學
網址 / <https://taipei.pqwasan.org.tw/>
總編輯 / 林潔
編輯製作 / 邱意庭

族語翻譯委員 /
sauljaljui 鄭春美
Abus Ismahasan 林美芳
Qurug Haru 陳淑芬
族語審查委員 /
umadra paljisengay 石美齡
ViaBinkinuan 邱蘭芳
Hacirung Ubus

發行日期 / 中華民國 114 年 4 月